

15 maja 2017 r. minie 40. rocznica powstania Studenckiego Komitetu Solidarności, którego celem było zainicjowanie prac nad utworzeniem autentycznej i niezależnej organizacji studenckiej. Powstał on 15 maja 1977 r. w Krakowie. Bezpośrednią przyczyną była tragiczna śmierć, w niewyjaśnionych okolicznościach, studenta filologii polskiej i filozofii UJ Stanisława Pyjasa. Celem utworzenia komitetu było zainicjowanie prac nad utworzeniem autentycznej i niezależnej organizacji studenckiej. Studencki Komitet Solidarności był grupą młodych ludzi, którzy przyjęli na siebie ciężar działalności antykomunistycznej w Krakowie, a także poprzez struktury SKS-ów w całej Polsce. SKS uzyskał poparcie studentów krakowskich uczelni. Organizował wyjazdy szkoleniowe w czasie wakacji, wykłady o zakazanych w PRL tematach, debaty polityczne o sytuacji w kraju, współtworzył Towarzystwo Kursów Naukowych. Należy zaznaczyć, iż ruch zainicjowany w Krakowie rozpowszechnił się na cały kraj. Komitet włączył się w szeroko rozumianą działalność opozycyjną. Członkowie SKS znaleźli się w Stoczni Gdańskiej w sierpniu 1980 r. wspierając strajkujących robotników. W Krakowie tworzyli Międzyzakładowy Komitet Założycielski NSZZ Solidarność, a także rozpoczęli prace nad utworzeniem Niezależnego Zrzeszenia Studentów (NZS), w którego strukturach zajęli potem czołowe pozycje.

Jak oceniają historycy, SKS był najważniejszym ośrodkiem opozycji w latach 70-tych w Krakowie. Podejmowane akcje na rzecz wolności i swobód obywatelskich, wydawane pisma i książki (poza cenzurą) odbijały się echem w całej Polsce, poszerzając zakres przestrzeni wolnej od ingerencji komunistycznej administracji. Należy podkreślić, iż zostało wtedy po raz pierwszy użyte słowo "solidarność" - jako wyraz wspólnego oporu przeciw komunistycznej władzy.

Jak pisał prof. Andrzej Chwalba: *bez SKS-u nie byłoby NZS . Gdyby nie ostatni członek nazwy SKS - Solidarność - związek o takiej nazwie by nie powstał. Nie powstałaby solidarnościowa formacja i tradycja. Nie powstałby mit "Solidarności" jako znak rozpoznawczy i marka współczesnej Polski.*

Odwołując się do tamtej tradycji członkowie, współpracownicy i sympatycy SKS-u w Krakowie założyli w 2002 roku Stowarzyszenie Maj 77. Celem Stowarzyszenia jest dbałość o przekazywanie prawdy o czasach PRL ze szczególnym uwzględnieniem niezależnej opozycji w tym działalności Studenckich Komitetów Solidarności, promowanie idei demokratycznego państwa prawa, ochrony praw człowieka i swobód obywatelskich oraz wspieranie inicjatyw kulturalnych, naukowych i edukacyjnych.